

بانک جامع اطلاعات

صهیونیسم

اسرائیل باید از صفحه روزگار محو شود... امام خمینی (ره)

Z I O N I S M . B L O G . I R

پدیده صهیونیسم در اندیشه و آثار امام خمینی (ره)

نویسنده: سعید گرمی

از دیدگاه سیاسی امام خمینی (ره)، اگر تأسیس حکومت اسلامی، اولویت اول برای ایشان در ایران بود، در خارج از کشور، آزادی بیت المقدس و سرزمین فلسطین، مهمترین دغدغه فکری و عمل سیاسی ایشان را تشکیل می داد. یکی از اختلافات اساسی امام با رژیم پهلوی، درباره نفوذ صهیونیسم در ایران و حضور عناصر اسرائیلی در مناصب دولت پهلوی بود. به عبارت دیگر، می توان در اندیشه انقلابی و آزادی بخش امام، آزادی ملت ایران و فلسطین را دو ضرورت عینی و اساسی دانست که بسیاری از آثار کتبی و شفاهی و مبارزات سیاسی ایشان، مبین این امر است که در اینجا اشاراتی به این موضوع می شود.

الف: سیر اجمالی مواضع امام در مورد اقدامات صهیونیسم

اولین موضع رسمی امام، مقارن با آغاز مبارزات سیاسی وی با رژیم پهلوی در ارتباط با عدم همسویی این رژیم با تحریم نفتی اسرائیل و عدم قطع روابط دیپلماتیک با کشور اسرائیل بود.

امام در مصاحبه های اینچنین فرموده اند:

"یکی از جهاتی که ما را در مقابل شاه قرار داده است، کمک او به اسرائیل است... او نفت مسلمین را غصب کرده و به اسرائیل داده است. این خود از عوامل مخالفت من با شاه بوده است." (۱)

از سال ۴۱ شمسی و در پیام مشهور امام، به مناسبت نوروز ۴۲ به کشته شدن مسلمانان و روحانیت به دست دولت، برای حفظ منافع اسرائیل اشاره شده است. پس از آن امام به مناسبت وقایع مختلف در داخل و خارج از ایران این مقوله را به طور جدی طرح کرده اند. جمله در پیام امام درباره لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی از سلطه صهیونیست ها بر منافع و تأسیسات ایران، انتقاد شدیدی به عمل آمده است. در همین سال در پاسخ به اصناف شهرستان قم در خصوص مصوبه دولت علم برای روابط اقتصادی با اسرائیل، آن را خطری بزرگ برای اسلام و استقلال کشور دانسته اند. در سال ۴۲ در پاسخ به نامه علمای یزد خطر اسرائیل را بسیار جدی دانسته و همه را به اعتراض علیه اسرائیل و دولت پهلوی فراخوانده اند.

یکی از محکم ترین و تندترین موضع گیرهای سیاسی امام در برابر اسرائیل سخنرانی مشهور ایشان در مسجد اعظم، پس از آزادی از زندان بود.

"ای ملت دین ما اقتضا میکند که با دشمن اسلام موافقت نکنیم، قرآن ما اقتضا می کند که در مقابل صف مسلمین با دشمن اسلام هم پیمان نشویم. ملت ما با هم پیمانی شاه با اسرائیل مخالف است." (۲)

با کشتار خونین مدرسه فیضیه، امام با سخنرانی تاریخی خود، مبارزه با اسرائیل را همچنان در محور مبارزات خود قرار دادند. (۳) در پیام ماه محرم سال ۱۳۴۳ شمسی، امام رابطه با اسرائیل را ننگ بزرگ شمرده و خواستار وحدت مسلمین برای مقابله با اسرائیل شدند. (۴)

در ۱۳۴۷/۶/۶ امام در پاسخ به نامه گروهی از فدائیان و جوانان مبارز فلسطین، ضمن اعلام وجوب و ضرورت مبارزه با اسرائیل، مجوز استفاده از مصرف زکات و سایر صدقات را برای رفع خطر اسرائیل در کمک به مدافعین و مبارزین را صادر کردند. (۵)

صهیونیست ها در ۱۸ اوت ۱۹۶۹، مسجدالاقصی را به آتش کشیدند. امام ضمن محکوم کردن صهیونیست ها، درباره تجدید بنای مسجدالاقصی اعلام کردند تازمانی که فلسطین آزاده نشده، مسلمانان آن را تجدید بنا نکنند تا جنایات صهیونیست ها در مقابل چشمان مسلمانان مجسم بماند.

در طول دهه پنجاه شمسی و تا تحولات انقلاب اسلامی، امام همچنان در اعلامیه های مختلف و در پاسخ به نامه های مردم، دانشجویان و علما، با واجب کردن جهاد بر تمام مسلمین برای آزادسازی فلسطین و حمایت از گروههای مبارز فلسطینی، این امر را در اذهان و افکار عمومی مسلمانان زنده نگه داشت.

اوج صهیونیسم ستیزی امام و حمایتشان از مردم فلسطین در تعیین روز قدس با عنوان روز جهانی مبارزه با مستکبرین، ظالمین و صهیونیسم بود. امام در حرکتی ابتکاری و سمبولیک آخرین جمعه ماه مبارک رمضان را روز قدس نامیدند و در بخش هایی از پیامشان آمده است: "روز قدس یک روز جهانی است. روزی نیست که اختصاص به قدس داشته باشد، روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است... تمام ملت ها قیام کنند و این جرثومه فساد را به زباله دان ها بریزند... روزی است که باید همت کنید که قدس را نجات دهیم... روز قدس روز اسلام است، روزی است که باید اسلام را احیا کنیم و قوانین اسلامی باید در ممالک اسلامی اجرا بشوند... روز قدس روز جدایی حق از باطل است." (۶)

ب: پدیده صهیونیسم

ظهور صهیونیسم در قالب دولت غاصب اسرائیل و تهدید همه جانبه مسلمانان در منطقه موجب تحولات بیشماری در خاورمیانه گردید. از این پدیده و مجموعه رویدادهای آن در ادبیات روابط بین الملل با عنوان "بحران اعراب و اسرائیل" نام برده شده است. در اندیشه امام، صهیونیسم، حرکتی است علیه اسلام و مسلمین. تلاش فکری ایشان این بود که این بحران را از یک مقوله عربی، به مقوله ای اسلامی تغییر بیابد. (۷) شکی نیست که چنین تلاشی ناشی از اندیشه وحدت اسلامی امام بود و منجر به تحقق عملی آن می گردید. از منظر سیاسی و نظامی نیز چنین نگرشی موجب قراردادن یک میلیارد مسلمان به جای صد میلیون عرب در مقابل اسرائیل بود. امام اسلام ستیزی صهیونیسم را بارزترین ویژگی این حرکت، تحت حمایت قدرت های استعماری می دانست. صهیونیسم از دیدگاه ایشان پدیده ای سیاسی، استعماری، غیر مذهبی و جدا از جامعه یهود است. (۸) امام مخالفت خود با اسرائیل و صهیونیسم را از مخالفت با دین یهود و یهودیان جدا دانسته حتی احترام به مذاهب دیگر را گوشزد می کند. (۹)

امام صهیونیسم را مولد و ساخته استعمار و استکباری میداند که تحت حمایت مستمر در آمریکا قرار دارد. ایشان با اشاره به پیوند صهیونیست ها با بزرگترین سرمایه ها و سرمایه داران غرب به ویژه آمریکا، خاستگاه و علت پیدایش اسرائیل این چنین بیان می کنند: "اسرائیل با تباری و همفکری دولت های استعماری غرب و شرق زاینده شد و برای سرکوب و استعمار ملل اسلامی به وجود آمد و امروز از طرف همه استعمارگران حمایت و پشتیبانی می شود. انگلیس و آمریکا با تقویت نظامی و سیاسی و با گذاشتن اسلحه های مرگبار در اختیار اسرائیل آن را به تجاوزات پی در پی علیه اعراب و مسلمین برمی انگیزانند." (۱۰) از دیگر ویژگیهای صهیونیسم که در آثار و سخنرانی های امام تأکید زیادی بر آن شده، ایدئولوژی از نیل تا فرات است. ایشان، بر این باور بودند با اشغال فلسطین، لبنان، جولان و عقد قراردادهای صلح و سازش، تجاوزات صهیونیست ها، خاتمه نخواهد یافت، بلکه آنها به منظور تحقق اسرائیل بزرگ گام برمی دارند و خطرشان متوجه همه خاورمیانه و سرزمینهای اسلامی است. امام ضمن هشدار، به دول عربی منطقه به منظور محو اسرائیل از جغرافیای سیاسی، به تجهیز و قیام علیه اسرائیل توصیه نمودند. (۱۱)

در همین زمینه، ایشان با تذکر بازی های سیاسی آمریکا و اسرائیل در قالب صلح طلبی آن را یافتن فرصت زمانی برای برداشتن قدم بعدی به منظور تحقق مقصد شوم صهیونیسم یعنی حکومت بر بلاد مسلمین از نیل تا فرات دانستند. (۱۲) این حرکت اسرائیل را همانند حرکت آرام یک افعی خزنده خطرناک، تهدید بزرگ برای تصاحب و غارت منطقه ذکر کرده‌اند. (۱۳)

به طور کلی، از دیدگاه امام، صهیونیسم یعنی اسلام ستیزی، مذهب ستیزی، توسعه طلبی، مولود استکبار، جرثومه فساد، ابزار سیاسی برای یغمای سرزمین های زرخیز و منابع سرشار کشورهای اسلامی، که در قالب نقشه شوم از نیل تا فرات به دنبال دست یافتن به دکنترین استعماری خویش هستند .

ج: نوع و شیوه مقابله با صهیونیسم :

در اندیشه امام، برای حل قضیه فلسطین، راه حل سیاسی و دیپلماتیک پذیرفته نیست، دولت‌ها و گروه های فلسطینی برای احقاق حقوق فلسطینیان نباید به چانه زنی دیپلماتیک دست بزنند. تنها با جهاد و مبارزه مسلحانه می توان اسرائیل را از بین برد، اسرائیل چون غده ای سرطانی است که تنها راه درمان آن جراحی عمیق و کندن و قلع نمودن آن است .

ایشان کسانی را که به دنبال اتخاذ روش های سیاسی برای حل مسأله فلسطین هستند ملامت کرده و اظهار می دارند: "من به سران فلسطینی نصیحت میکنم که دست از رفت و آمدهای خودشان برداشته و با اتکا به خداوند متعال و مردم فلسطین و اسلحه خویش تا حد مرگ با اسرائیل بستیزند، چرا که این رفت و آمدها موجب می شود که ملت های مبارز شما دلسرد شوند. شما اطمینان داشته باشید که نه شرق به درد شما می خورد و نه غرب. با ایمان به خدا و تکیه بر سلاحهای خویش تا حصول خواسته های مشروع خویش دست از مبارزه برندارید (14) "

امام درد اصلی مسلمین را تفرقه می داند، تا جایی که بیان می کنند که این ضعف موجب زبونی آنها در مقابل اسرائیل شده است در حالی که اگر مسلمانان متحد بودند، اگر هر کدام یک سطل آب میریخت، اسرائیل را سیل می برد (15) .

یکی از شیوه هایی که امام برای مهار و مقابله با اسرائیل طرح کردند، ضرورت امتناع از صدور نفت دول نفت خیز اسلامی به اسرائیل و حامیان آنها بود و نسبت به این امر که دولت های ممالک اسلامی باید از نفت و سایر امکانات همچون حرب های علیه اسرائیل و

استعمارگران بهره برداری کنند، تأکید داشت. (۱۶) شایان توجه به اینکه امام زمانی چنین شیوه های را طرح کردند که هنوز کشورهای صنعتی، بحث انرژی های جایگزین نفت و تعبیه ذخائر استراتژیک را مطرح نکرده بودند. امام مشکل اصلی مسلمین را که موجب سایر

گرفتاریها و مصائب شده بود، حکومت های سرسپرده به ابرقدرتهای میدانستند و معتقد بودند که راه حل آن هم به دست ملت‌هاست. (۱۷) امام درخصوص نقش سازمان های بین المللی اظهار داشته اند: "مسلمانان ننشستند که سازمان های بین المللی برای آنها کاری بکنند،

ملت ها خودشان قیام کنند و حکومت ها خودشان را وادار کنند که در مقابل اسرائیل بایستند و اکتفا نکنند به محکوم کردن. " (۱۸)

امام رمز پیروزی را شهادت دانسته اند و از آن به یک رمز قرآنی که بدون توجه به حیات مادی، دنیایی و حیوانی موجب توفیق و

پیشبرد آمل ملت هاست، یاد میکنند و به ملت ها یادآوری می کنند که این رمز را باید بفهمند. (۱۹)

امام با یادکردن از انتفاضه فلسطین و حرکت اسلامی و مردمی فلسطین، با عنوان شجره مبارکه و کوکب دریه، این شیوه را کارآمدترین استراتژی برای نابودی صهیونیست ها دانسته، و بر استمرار آن و عدم توقف قیام تأکید داشتند. (۲۰)

نتیجه گیری :

امام هیچ راهی برای مصالحه با صهیونیسم حتی با فرض توبه از اقدامات گذشته باقی نگذاشته، قیام عمومی ملت‌ها و دولت‌های پشتیبان ملت فلسطین با استراتژی وحدت اسلامی، اخوت دینی و همچون ید واحد تحت بیرق اسلام و با تأکید بر هویت ملی و بومی، آنها را مهمترین ضرورت مبارزاتی، برای مبارزه با اسرائیل میدانند. نابودی بیچون و چرای اسرائیل از طریق جهاد مسلحانه و قیام عمومی، به ویژه قیام ملت فلسطین و تمسک به رمز شهادت و یاری گرفتن از خدا و دین راه، پایه‌های این مبارزه میدانستند و بیداری ملت‌ها و مبارزه آنها با سازش دولت‌ها در مسأله فلسطین، بهترین پشتوانه برای استمرار مبارزه خواهد بود. انتفاضه در حقیقت نمود و ظهور این اندیشه و استراتژی امام خمینی بوده است .

پی نوشت :

1. صحیفه نور، ج ۴، مصاحبه مورخ ۱۶/۹/۱۳۵۷ .

2. همان، ج ۱، ص ۷۷، ۱۳۴۳/۲/۲۵ .

3. همان، ج ۱، ص ۱۵۷ و ۱۵۴، مورخ ۱۳/۳/۱۳۴۳ .

4. همان، ج ۱، ص ۱۳۷ .

5. همان، ج ۱، ص ۱۳۴ .

6. همان، ج ۱۰، ص ۱۱۳ و ۱۱۹ .

7. همان، ج ۱۷، ص ۲۹، ۶۱/۶/۲۹ .

8. همان، ج ۶، ص ۱۶۴، ۵۸/۲/۲۴ .

9. همان، ج ۴، ص ۲۱۹، ۵۷/۱۰/۲۴ .

10. همان، ج ۱، ص ۱۸۶، ۵۱/۴/۲۲ .

11. همان، ج ۱۹، ص ۷ و ۶ .

12. همان، ج ۱۹، ص ۷ .

13. همان، ج ۱۸، ص ۱۲ .

14. همان، ج ۱۶، ص ۲۲۸، ۶۱/۴/۲۵ .

15. همان، ج ۸، ص ۲۳۵، ۵۸/۵/۲۵ .

16. همان، ج ۱۶، ص ۱۹۷، ۶۱/۳/۲۴ .

17. همان، ج ۱۲، ص ۲۷۸، ۵۹/۳/۲۴ .

18. همان، ج ۱۵، ص ۲۶۲، ۶۰/۲/۲۵ .

19. همان، ج ۵، ص ۲۶۲ .

20. همان، ج ۲۰، ص ۱۷۹، ۶۶/۱۱/۲۱ .